

De gele planningsfase

In de volgende fase wordt het onderzoek gedefinieerd aan de hand van de gele Regenboogkaart. De activiteiten die de kinderen in de loop van dit project willen ondernemen, worden in een logboek vastgelegd. Bij deze talige activiteit loop ik mijn ronde om de kinderen te begeleiden en eventueel te helpen bij het maken en verwoorden van keuzes. Een groepje wil een honkbalkrant maken, gevuld met de spelregels en de benodigdheden van honkbal. Samen bedenken en beschrijven we een plan, een indeling en een taakverdeling. Een vijfdejaars typt op de computer vragen om aan een honkbalspelende bovenbouwer te stellen. Twee derdejaars willen van gekleurd papier een honkbalveld maken. Samenwerken is nu echt van belang. De oudere kinderen lezen teksten voor over het speelveld en de indeling. Een vierdejaars schrijft alle belangrijke woorden op, omdat hij zijn stapel van volgende week wil gebruiken voor de honkbalkrant. Tenslotte roepen de jongsten dat zij ook woorden gaan stempelen bij het zelfgemaakte speelveld. Alle ideeën worden gebundeld in het logboek. Daarnaast houdt ieder kind een 'Ik-verslag' bij. Deze reflectie-verslagen helpen de jonge onderzoekers bij een volgend werkmoment weer op weg, omdat de taken daarin door henzelf zijn vastgelegd. Het opmaken van het logboek doet beroep op verschillende aspecten van taalonderwijs. De kinderen beschrijven in hun eigen woorden waaraan ze willen werken. Ze luisteren naar elkaars meningen en moeten daarbij keuzes maken tussen de verschillende ideeën. Ze beargumenteren hun voorkeuren en voeren discussies. Tenslotte formuleren ze gezamenlijk afspraken en schrijven deze op papier. Tijdens een onderzoek lezen de kinderen geschreven teksten voor of zoeken zelfstandig in informatieve teksten naar passende onderzoeksmogelijkheden.

Kink in de kabel

Dan is het tijd om aan de slag te gaan in de groene fase. Maar tijdens het werk gaat ook het een en ander mis. 'Juf, het samenwerken lukt helemaal niet. Terwijl wij met de bouwtekening bezig zijn, rennen de derdejaars jongens over de gang.' In het logboek van dit groepje lees ik dat de jongste twee kinderen de Knexx-onderdelen zouden sorteren en klaar leggen. In de praktijk blijkt dat deze inspannende bezigheid voor hen te lang duurt. Samen met de andere groepsleden besluiten we dat deze derdejaars jongens naast het sorteren ook

een snelweg als decor voor de Knexx-auto gaan bouwen, van karton en verf. Met veel fantasie opperen beide jongens dat er bomen en bloemen langs de weg moeten komen. Het logboek wordt aangepast en de oudsten helpen met het invullen van hun 'Ik-verslag'.

Evi (6 jaar) van het kunstgroepje heeft per ongeluk haar ecoline-stempels aan weerskanten op haar aquarelpapier gedrukt. Ze stelde tijdens de nabespreking voor om er een mobile van te maken, zodat de patronen aan beide kanten zichtbaar blijven. 'Wil je helpu om moobil maaku?', lees ik in haar 'Ik-verslag'.

In de groene fase wordt gewerkt aan de onderzoeksvraag. Afhankelijk van de opzet van het project krijgen kinderen daar tijdens de blokperiode regelmatig tijd voor.

Ik vind het belangrijk dat de verschillende onderzoeksgroepjes van elkaar leren en eventueel informatie uitwisselen. Vandaar dat ieder werkmoment in de kring start. De evaluatiemomenten vinden eerst binnen een onderzoeksgroepje plaats door het invullen van het logboek en de 'Ik-verslagen'. We eindigen een werkmoment ook weer in de kring met een korte evaluatie. Dit zijn voor mij waardevolle momenten om aantekeningen te maken voor de begeleiding die de kinderen bij volgende werkmomenten nodig hebben.

Betekenisvol taalonderwijs

De kinderen van de muziek-, zang- en dansgroep willen als eindwerkstuk een musical opvoeren. Voor het maken van deze musical kan ieder kind vanuit zijn individuele leerbehoefte werken. Maar voordat de daadwerkelijke productie gaat plaatsvinden, zal er een verhaallijn geschreven moeten worden. Met behulp van mijn collega hebben ze een wandfries gemaakt waarop alle scènes van de musical staan beschreven. Ieder kind heeft voor zichzelf een rol bedacht en deze in getekende versie op de wandfries geplakt, bij de juiste scène. Tijdens de werkmomenten wordt er hard gewerkt aan het bedenken en schrijven van teksten, het bedenken en bouwen van een decor, maar ook aan het daadwerkelijke acteren, zingen en dansen. In een georganiseerde mierenhoop wisten alle kinderen steeds een weg te vinden. Soms moest ik kinderen terugfluiten, omdat ze door hun impulsiviteit vergeten waren wat ze in het stappenplan van het logboek hadden geschreven.

De groepsleider

De groepsleider levert naast zijn begeleidende rol ook een bijdrage door informatie aan te dragen, bijvoorbeeld in de vorm van een les of door het organiseren van een andere educatieve activiteit. Zo hebben we tijdens het project Talenten een gastdocent uitgenodigd die samen met de kinderen prachtige kunstwerken heeft gemaakt van speksteen en kleitabletten, passend bij hun talenten.

Tijdens het rondlopen langs de onderzoeksgroepjes, maak ik aantekeningen. Ik noteer de spullen die de kinderen nodig hebben voor een volgend werkmoment. Daardoor weet ik tijdig een moeder aan te spreken, van wie ik weet dat ze op de manege werkt. Twee dagen later neemt zij een handboek mee over 'Veilig buiten paardrijden'. Het kunstgroepje help ik zoeken naar kartonnen dozen, aardappels, ecoline en knutselspullen.